

TALOUSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 23/2014 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle energiatehokkuuslaiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 14 päivänä lokakuuta 2014 lähettänyt talousvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen eduskunnalle energiatehokkuuslaiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 182/2014 vp).

Lausunto

Eduskunnan päätöksen mukaisesti ympäristövaliokunta on antanut asiasta lausunnon (YmVL 22/2014 vp), joka on otettu tämän mietinnön liitteeksi.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- teollisuusneuvos Timo Ritonummi, työ- ja elinkeinoministeriö

- lakimiesharjoittelija Meri Pensamo, ympäristöministeriö
- ryhmäpäälikkö Heikki Väisänen, Energiavirasto
- yksikönpäälikkö Hille Hyytiä, Motiva Oy
- asiantuntija Sirpa Leino, Energiateollisuus ry
- energiatehokkuusasiantuntija Risto Saariki, Suomen luonnonsuojeluliitto ry
- professori Pertti Järventausta, Tampereen teknillinen yliopisto.

Lisäksi kirjallisen lausunnon ovat antaneet

- maa- ja metsätalousministeriö
- liikenne- ja viestintäministeriö
- Kilpailu- ja kuluttajavirasto
- Energiatutka Oy
- Ista Pohjois-Eurooppa
- Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry
- Suomen Kiinteistöliitto ry
- Suomen Yrittäjät.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi energiatehokkuuslaki, laki sähkömarkkinalain muuttamisesta, laki maakaasumarkkinalain muuttamisesta sekä laki sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain muuttamisesta. Esityksellä pantaisiin kansallisesti täytäntöön Euroopan parlamentin ja neuvoston energiatehokkuusdirektiivi.

Energiatehokkuuslailla säädettäisiin suurille yrityksille velvoite tehdä energiakatselmus nel-

jän vuoden välein. Energiakatselmuksen vastuuhenkilöiden pätevyydestä ehdotetaan annettaviksi tarvittavat säännökset. Nykyinen energiapalveluilla toimivien yritysten energiatehokkuuspalveluista annettu laki ehdotetaan kumottavaksi. Mittaamista ja laskutusta koskeva sääntely siirrettäisiin ehdotettavaan energiatehokkuuslakiin sekä sähkön osalta sähkömarkkinalakiin ja maakaasun osalta maakaasumarkkinalakiin.

Sähkön ja lämmön yhteistuotannon edistämiseksi säädettäisiin velvoite tietyissä tapauksissa tehdä laitoskohtainen kustannus-hyötyanalyysi sähkön ja lämmön yhteistuotannon mahdollisuuksista.

Lisäksi sähkön ja maakaasun verkkopalvelujen myyntiehdoille ja hinnoittelulle asetettaisiin kriteereitä, joissa otetaan huomioon energiatehokkuus. Säännökset otettaisiin sähkömarkkinalakiin, maakaasumarkkinalakiin sekä sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annettuun lakiin.

Esityksen tavoitteena on parantaa energiatehokkuutta ja edistää loppukäyttäjien energian tehokasta ja säästävää käyttöä. Lakien keskeisenä päämääränä on luoda edellytykset ja puitteet

energiatehokkuutta parantavien ja energiansäästöä aikaansaavien päätösten tekemiselle energian mittausta, laskutusta ja energiankäyttöön liittyvän palautetiedon antamista sääntelemällä. Lakien tavoitteena on energiansäästön lisääminen ja energian loppukäytön ja primäärienergiankulutuksen vähentäminen. Ehdotettua energiatehokkuuslakia sovellettaisiin kaikkiin energiayhtiöihin, jotka myyvät tai jakelevat loppukäyttäjille sähköä taikka myyvät kaukolämpöä, kaukojäähdytystä tai polttoainetta. Lisäksi lakia sovellettaisiin kaikkiin suuriin yrityksiin niille asetetun pakollisen energiakatselmusvelvoitteen myötä.

Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2015.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Yleisperustelut

Käsillä olevalla hallituksen esityksellä pannaan kansallisesti täytäntöön energiatehokkuusdirektiivi (2012/27/EU). Ehdotetun säädöskokonaisuuden tavoitteena on luoda edellytykset energiatehokkuutta parantavien ja energiansäästöä aikaansaavien päätösten tekemiselle. Tähän tavoitteeseen on arvioitu päästävän sääntelemällä energian mittausta, laskutusta ja energian käytön palautetiedon antamista sekä velvoittamalla suuret yritykset tekemään energiakatselmuksia säännöllisesti. Talousvaliokunta puoltaa hallituksen esitystä seuraavin huomautuksin ja yksityiskohtaisista perusteluista ilmenevin muutoksineen.

Energiatehokkuussopimustoiminta ja energiakatselmuks. Käsillä oleva ehdotus tuo uusia vaatimuksia elinkeinoelämälle. Merkittävistä niistä on suuriin yrityksiin kohdistuva katselmointivelvoite. Suurten yritysten tulee jatkossa tehdä määrätty vaatimus täyttävä energiakatselmus neljän vuoden välein, ensimmäisen kerran 5.12.2015 mennessä. Energiakatselmuks

et on tehty jo yli 20 vuoden ajan. Katselmuks

et ovat olleet vapaaehtoinen toimeenpanon väline elinkeinoelämän, kiinteistöalan ja kuntaalan energiatehokkuussopimustoiminnassa. Talousvaliokunnan saaman selvityksen mukaan hallituksen esityksen tarkoittamia suuria yrityksiä on Suomessa yli 650, joiden lisäksi velvoite koskee vielä noin 5 000:ta yritystä, jotka tulevat säännöksen soveltamisalan piiriin liikevaihdon tai taseen koon perusteella. Näiden kokonaisvaltainen katselmointi annettussa määräajassa vaikuttaa varsin haasteelliselta sekä yritysten että katselmoijien kannalta.

Ehdotetussa energiatehokkuuslaissa säädetään edellä kuvatun, suurten yritysten pakollisen katselmuksen lisäksi vapaaehtoisesta, muiden kuin suurten yritysten energiakatselmuksista. Pakollisiin katselmuksiin ei jatkossa enää voida myöntää tukea, mutta pienten ja keski-

dotettuja toimenpiteitä. Investointituen merkitys korostuu yrityksillä, joille ei enää ole mahdollista myöntää energiakatselmustukea. Talousvaliokunta pitää tärkeänä, että yrityksiä kannustetaan mahdollisimman monimuotoisesti jatkamaan energiatehokkuussopimustoiminnassa, koska sen kautta on mahdollista muun muassa kerätä seurantatietoa toteutetuista toimenpiteistä ja niiden vaikutuksista myös direktiivin velvoittamiin kansallisiin raportointeihin ja tavoitteiden seurantaan. Energiakatselmointitoimintaa säänneltäessä on tärkeää varmistaa, että normit mahdollistavat katselmointien tarkoituksenmukaisen kohdentamisen.

Ottaen huomioon käsillä olevan lakikokonaisuuden ja alemmanasteisten säädösten valmistelun ja voimaantulon asettamat aikataululliset reunaehdot yritykset tulevat todennäköisesti tarvitsemaan käytännön tukea uusien velvoitteiden toimeenpanon toteuttamiseen.

Sähkön laskutus. Hallituksen esityksessä ehdotetun sähkömarkkinalain 69 §:n 5 momentin mukaan laskut sekä hinta- ja kulutustiedot on annettava loppukäyttäjälle asianmukaisesti ja maksutta. Talousvaliokunta pitää hyvänä, että laskun maksuttomuutta koskeva säännös tulee täten selvennetyksi. Valiokunta tähdentää, että laskujen maksuttomuuden ohella sähkömarkkinalaissa säädellään erilaisia maksutapoja. Sähkömarkkinalain 69 a §:n mukaisesti sähkön vähittäismyyjän on tarjottava kuluttajille erilaisia maksutapoja sähkölaskun maksamiseen. Maksutapojen ehtoissa voidaan huomioida eri maksutapojen tarjoamisesta vähittäismyyjälle aiheutuvien kustannusten kohtuulliset erot. Talousvaliokunta viittaa tältä osin aiemmassa mietinnössään lausumaansa (TaVM 17/2013 vp — HE 20/2013 vp) ja painottaa, että eri maksutapojen tarjoamisen kannalta riittävänä ei voida pitää esimerkiksi sitä, että kuluttaja saa valita paperilaskun ja sähköisen laskun väliltä, eikä sitä, että kuluttaja saa valita, maksaako laskun verkkopankissa vai muulla tavoin. Kuten mietinnöstä ilmenee, valiokunnan tarkoituksena oli turvata tasalaskutusta vastaavat järjestelyt. Valinnanmahdollisuuden eri vaihtoehtojen välillä täytyy näin ollen

kohdistua siihen, millä tavalla käyttäjä voi tasata sähkölaskuista koituvaa kustannustaakkaa tasaisemmin kalenterivuoden ajalle.

Pientuotannon edistäminen. Talousvaliokunta pitää ympäristövaliokunnan tapaan hyvänä, että sähkömarkkinalakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 53 a §, jolla helpotetaan hajautetun tehokkaan yhteistuotannon ja pienimuotoisen sähkön tuotannon verkkoon liittämistä. Jakeluverkonhaltijalla on säännöksen mukaan oltava yleiset ja helposti sovellettavissa olevat menettelytavat näiden jakeluverkkoon liittämistä varten.

Energiatehokkuutta koskevan sääntelyn välilliset vaikutukset. Kuten ympäristövaliokuntakin on lausunnossaan (YmVL 22/2014 vp — HE 182/2014 vp) korostanut, talousvaliokunta toteaa, että energiatehokkuutta kehittäville toimille voidaan vahvistaa kotimarkkinoita sellaisille teknisille ratkaisuille, joilla on kysyntää myös globaalisti. Täten energiatehokkuutta koskevalla sääntelyllä edistetään välillisesti kotimaisen energiatehokkuuteen ja cleantech-toimialaan liittyvän liiketoiminnan kasvumahdollisuuksia. Energia- ja materiaalitehokkuuteen panostaminen edellyttää tässä vaiheessa julkishallinnon edelläkävijyyttä ja resurssien kohdentamista tähän työhön, esimerkiksi erilaisten pilottihankkeiden muodossa. Myös ympäristövaliokunta on kiinnittänyt huomiota muun muassa lämmitys-energiankulutuksen mittaamisen pilotointihankkeiden tärkeyteen, sillä käyttäjien kulutustottumusten merkitys on suuri, ja siten päästövähennyspotentiaali on tältä osin merkittävä. Käytännön kokeilusta saatavien vertailukelpoisten tietojen ja niiden analysoinnin perusteella olisi mahdollista arvioida esimerkiksi huoneistokohtaisen mittauksen potentiaalia uudelleen. Lainsäädännöllä ei kuitenkaan tule velvoittaa sellaisten teknisten ratkaisujen käyttöönottoon, joiden kustannustehokkuudesta tai tarkoituksenmukaisuudesta ei ole vielä säädösten voimaantulohetkellä vakiintunutta, käyttöön perustuvaa kokemusta. Erilaisten mittaustapojen hyötyjä ja kustannuksia sekä tulevaisuuden mahdollisuuksia

tulee seurata ja säädöksiä päivittää kehityksen mukaisesti.

Yksityiskohtaiset perustelut

1. Energiatehokkuuslaki

19 §. Mittarin tarjoaminen kaukolämmön ja kaukojäähdytyksen loppukäyttäjälle. Pykälässä säädetään pakollisesta lämpöenergiamittarista, joka on asennettava kiinteistön lämmönvaihtimeen tai toimituspisteeseen sellaisessa kiinteistössä, johon tulee lämpöä tai jäähdytystä kaukolämpöverkosta tai usealle kiinteistölle yhteisestä keskitetystä lähteestä. Pykälän 1 momentin 3 kohdan mukainen viittaus maankäyttö- ja rakennuslain mukaiseen korjaukseen, johon tarvitaan rakennus- tai toimenpidelupa, tarkennetaan koskemaan vain uusia liittymiä. Tämä on myös energiatehokkuusdirektiivin 9 artiklan 1 kohdan mukainen muotoilu. Samalla vältetään velvoite tarjota mittaria tilanteissa, joissa se olisi epätarkoituksenmukaista.

23 §. Kaukolämpöä ja kaukojäähdytystä sekä polttoainetta koskevan laskun vähimmäistiedot. Pykälässä säädetään jokaiseen laskuun sisällytettävistä vähimmäistiedoista. Pykälän 1 momentista poistetaan viittaus kustannustietoihin. Kustannusvertailun vaatimus ei perustu energiatehokkuusdirektiivin vaatimuksiin. Lisäksi vaatimus edellyttäisi merkittäviä muutoksia sähköyhtiöiden tietojärjestelmiin.

24 §. Tiedot aiemmasta kaukolämmön ja kaukojäähdytyksen kulutuksesta. Pykälässä säädetään loppukäyttäjän oikeudesta saada tietoja aiemmasta kulutuksesta. Pykälän 2 momentista poistetaan viittaus täydentäviin tietoihin. Täydentävistä tiedoista säädetään saman pykälän 1 momentissa, ja viittaus täydentäviin tietoihin 2 momentissa voi aiheuttaa sekaannusta pykälän tulkinnassa. Näin ollen on selkeämpää säätää 2 momentin velvoite koskemaan ainoastaan aiempaa kulutusta koskevia tietoja.

28 §. Kustannus-hyötyanalyysista vapauttaminen. Pykälässä säädetään edellytyksistä, joiden täyttyessä laitos on vapautettu kustannus-hyötyanalyysin tekemisestä. Pykälän 1 momentin 1 kohdan mukainen varasähkön käsite muutetaan varavoimaksi. Varavoima on Suomessa vakiintunut termi, joten sen käyttäminen tässä yhteydessä on perusteltua. Momentin 4 kohdassa muutetaan hukkalämmön käsite ylijäämälämmöksi. Ylijäämän käsitettä käytetään muualla laissa, joten on perusteltua muuttaa käsite myös tässä kohdassa.

33 §. Voimaantulo. Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1.1.2015. Voimaantulopykälässä säädetään voimaantulon lisäksi energiamarkkinoilla toimivien yritysten energiatehokkuuspalveluista annettu laki (1211/2009) kumottavaksi.

Tässä laissa tarkoitetun suuren yrityksen on tehtävä lain 6 §:n mukainen yrityksen energiakatselmus viimeistään 5 päivänä joulukuuta 2015. Voimaantulopykälään lisätään kaukolämmön ja kaukojäähdytyksen laskutusta koskeva siirtymäsäännös yhdenmukaisesti sähkömarkkinalain ja maakaasumarkkinalain siirtymäsäännösten kanssa. Siirtymäsäännöksen mukaan laskutusta koskeville velvoitteille tulisi vuoden siirtymäaika, eli energiatehokkuuslain 22—24 §:ää sovellettaisiin vasta vuoden 2016 alusta. Siirtymäaika on tarpeellinen laskutusta koskevien järjestelmien mukauttamiseksi. Lisäksi on perusteltua, että kaukolämpöä ja kaukojäähdytystä koskevilla laskutusvelvoitteilla olisi sama aikataulu kuin sähkön ja maakaasun laskutusvelvoitteilla.

2. Laki sähkömarkkinalain muuttamisesta

3 §. Määritelmät. Pykälässä on säädetty tässä laissa käytettävien määritelmien sisällöstä. Pykälään lisättäisiin energiatehokkuusdirektiivin sisältämät yhteisostoryhmän ja järjestäytyneiden sähkömarkkinoiden määritelmät. Tulee kuitenkin varmistaa, ettei tätä määritelmää sekoiteta REMIT-asetuksessa tarkoitettuun järjestäytyneeseen markkinapaikkaan. Kohdan 36 määritelmää järjestäytyneistä sähkömarkkinoista

muutetaan siten, että se koskee yksiselitteisesti vain sähkön fyysistä toimitusta eikä johdannaisia. Hallituksen esityksessä ehdotetun sanamuodon voinee tulkita käsittävän myös johdannaiset ilman fyysistä toimitusta. Tasepalvelulla ei varsinaisesti käydä kauppaa, vaan balancing-termin oikeampi käännös tässä yhteydessä olisi säätösähkö. Lisäksi termiä termiini tulee tarkentaa, koska termiini voi tarkoittaa fyysisesti selvitettävää, mutta myös johdannaista.

24 b §. Sähkökulutuksen jousto ja kysynnänohjaustoimenpiteet verkkopalvelujen hinnoittelusta. Pykälässä säädetään verkkopalvelujen hinnoittelusta. Termi tasesähkö korvataan termillä säätösähkö, joka vastaa Suomessa muualla lainsäädännössä käytössä olevaa terminologiaa. Talousvaliokunta pitää aiheellisena poistaa hallituksen esityksessä ehdotetun pykälän viittaus verkonhaltijan toteuttamiin toimenpiteisiin, jotta säännöstä ei tässä yhteydessä rajattaisi direktiivin tarkoittamaa suppeammaksi.

57 §. Jakeluverkonhaltijan laskutus. Pykälässä säädetään jakeluverkonhaltijan laskutuksesta. Valiokunta esittää pykälän 2 momenttiin muutosta, jolla pyritään säilyttämään nykykäytäntö, jonka mukaan verkonhaltijalla on oikeus arvioida mittautiedot sähkönkäyttöpaikan aikaisempaan sähkönkulutukseen perustuen, jos mittautiedot eivät ole saatavilla tuntimittauslaitteiston tilapäisen tiedonsiirto- tai laitteistohäiriön vuoksi. Muutos momentin sanamuotoon on perusteltu niitä tapauksia silmällä pitäen, joissa mittauslaitteiston tai etäluentajärjestelmän vian vuoksi ei mittautietoja ole saatavilla. Teknisten vikojen esiintymistä laitteistoissa ei voida täysin eliminoida. Voimassa olevat sähkön mittauksia koskevat säännökset edellyttävät lähtökohtaisesti käyttöpaikkojen ja huoneistojen varustamista mittauslaitteistolla ja siten laskutuksen perustamista pääsääntöisesti mittauksen perusteella todettuun kulutukseen. Tilanteet, joissa kohdetta ei varusteta mittarilla, ovat poikkeustapauksia.

Saman pykälän 3 momenttiin esitetään muutosta, jonka mukaan kustannustiedot poistetaan

hallituksen esityksen mukaisen ehdotuksen tässä momentissa tarkoitetuista vertailutiedoista. Hallituksen esityksen mukainen kustannusvertailu ei perustu energiatehokkuusdirektiivin vaatimukseen, ja se edellyttäisi merkittäviä muutoksia sähköyhtiöiden tietojärjestelmiin.

69 §. Vähittäismyyjän laskutus. Pykälässä säädetään loppukäyttäjälle toimitetun sähkön laskutuksesta. Esityksessä ehdotetaan, että loppukäyttäjälle toimitettu sähkö olisi laskutettava tosiasiallisen kulutuksen perusteella vähintään neljä kertaa vuodessa. Pykälän 2 momentin mukaan toimitetun sähkön laskutus saa kuitenkin perustua arvioituun kulutukseen tai kiinteään määrään silloin, kun laskutus perustuu loppukäyttäjän lukemaan mittauslaitteistoon eikä tämä ole ilmoittanut mittarilukemaa kysymyksessä olevalta laskutuskaudelta tai jos käyttöpaikkaa ei ole varustettu mittauslaitteistolla. Valiokunta esittää momenttiin lisättäväksi, että laskutus saa perustua arvioituun kulutukseen myös, jos sähköä ei ole voitu mitata mittauslaitteiston vikaantumisen vuoksi tai jos mittautiedot eivät ole saatavilla etäluettavan mittauslaitteiston tiedonsiirtohäiriön vuoksi.

Saman pykälän 3 momenttiin esitetään muutosta, jonka mukaan kustannustiedot poistetaan hallituksen esityksen mukaisen ehdotuksen tässä momentissa tarkoitetuista vertailutiedoista. Hallituksen esityksen mukainen kustannusvertailu ei perustu energiatehokkuusdirektiivin vaatimukseen, ja se edellyttäisi merkittäviä muutoksia sähköyhtiöiden tietojärjestelmiin.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella talousvaliokunta ehdottaa,

että 3. ja 4. lakiehdotus hyväksytään muuttamattomina ja

että 1. ja 2. lakiehdotus hyväksytään muutettuina (Valiokunnan muutosehdotukset).

Valiokunnan muutosehdotukset

1.

Energiatehokkuuslaki

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku	<i>taan maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 125 §:n mukaista rakennuslupaa tai 126 §:n mukaista toimenpidelupaa edellyttävä korjaus, jolla voi olla merkittävää vaikutusta rakennuksen energiatehokkuuteen.</i>
Yleiset säännökset	
1—3 § (Kuten HE)	
2 luku	20—22 § (Kuten HE)
Energiakatselmukset	23 §
4—12 § (Kuten HE)	<i>Kaukolämpöä ja kaukojäähdytystä sekä polttoainetta koskevan laskun vähimmäistiedot</i>
3 luku	Energian vähittäismyyjän on toimitettava kaukolämpöä ja kaukojäähdytystä sekä polttoainetta koskevan laskun mukana asiaankuuluvat tiedot, joiden avulla loppukäyttäjä saa kattavan selvityksen senhetkisistä energiakustannuksista. Energiakustannuksia koskevat tiedot ja arviot on annettava loppukäyttäjälle maksutta, oikea-aikaisesti ja helposti ymmärrettävässä muodossa. Laskun mukana on ilmoitettava loppukäyttäjän todellinen kulutus ja kustannukset ja mahdollistettava vertailu edellisen vuoden kulu- tukseen (<i>poist.</i>) samana kautena. (2 ja 3 mom. kuten HE)
Yrityksen energiakatselmuksen vastuuhenkilön pätevyys ja rekisteröinti	
13—18 § (Kuten HE)	
4 luku	
Mittaaminen ja laskutus	
19 §	24 §
<i>Mittarin tarjoaminen kaukolämmön ja kaukojäähdytyksen loppukäyttäjälle</i>	<i>Tiedot aiemmasta kaukolämmön ja kaukojäähdytyksen kulutuksesta</i>
Mittauksen järjestäjän on tarjottava kaukolämmön ja kaukojäähdytyksen loppukäyttäjille kilpailukykyisesti hinnoiteltua mittaria, joka mittaa tarkasti energian todellisen kulutuksen ja antaa tietoa kulutuksen ajoittumisesta, kun: (1 ja 2 kohta kuten HE)	(1 mom. kuten HE)
3) kyse on sellaisesta <i>uudesta liittymästä, joka sijoitetaan rakennukseen, johon suorite-</i>	Jos mittaukseen käytetään sellaista etäluettavaa mittaria, joka pystyy rekisteröimään tuntitason tietoa, on aiempaa kulutusta koskevien (<i>poist.</i>) tietojen oltava loppukäyttäjän saatavilla

vähintään kolmen edeltävän vuoden ajalta tai toimitussopimuksen alkamisesta lähtien, jos siitä on kulunut kolmea vuotta lyhyempi aika.

(3 ja 4 mom. kuten HE)

25 ja 26 §
(Kuten HE)

5 luku

Sähkön ja lämmön yhteistuotannon edistäminen

27 §
(Kuten HE)

28 §

Kustannus-hyötyanalyysistä vapauttaminen

Sen estämättä, mitä 27 §:ssä säädetään, kustannus-hyöty-analyysia ei tarvitse tehdä silloin, kun kyseessä on:

1) huippukuormitusaikoina käytettävä tai *varavoimaa* tuottava laitos, jonka toiminta-ajaksi on suunniteltu alle 1 500 käyttötuntia vuodessa;
(2 ja 3 kohta kuten HE)

4) olemassa olevassa kaukolämpöverkossa oleva uusi energiantuotantolaitos, jonka teho on vähäinen, eikä kaukolämpöverkon läheisyydes-

sä ole tarjolla käyttökelpoista teollisuuden *ylilämpöä*;

(5 ja 6 kohta kuten HE)

(2 mom. kuten HE)

29 §
(Kuten HE)

6 luku

Erinäiset säännökset

30—32 §
(Kuten HE)

33 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Sen 22—24 §:ää sovelletaan kuitenkin *vas-
ta 1 päivästä tammikuuta 2016.*

Tällä lailla kumotaan energiamarkkinoilla toimivien yritysten energiachokkuuspalveluis-
ta annettu laki (1211/2009). Kumotun lain 3 §:n
1 momentin 2—4 kohtaa sekä 2 ja 3 momenttia
sovelletaan kuitenkin vielä 31 päivään joulukuuta 2015.

(3 ja 4 mom. kuten HE)

(5 mom. *poist.*)

2.

Laki

sähkömarkkinalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan sähkömarkkinalain (588/2013) 3 §:n 34 kohta, 20, 57 ja 69 § sekä

lisätään 3 §:ään uusi 35 ja 36 kohta sekä lakiin uusi 24 a, 24 b, 53 a, 57 a ja 69 a § seuraavasti:

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

(34 ja 35 kohta kuten HE)

36) *järjestäytyneillä sähkömarkkinoilla* sähkö-
n OTC-markkinoita ja sähköpörssejä, joissa

käydään kauppaa sähköenergialla, kapasiteetilla, *säätösähköllä*, lisäpalveluilla tai *fyysisesti selvitettävillä* termiineillä.

20 §
(Kuten HE)

24 a §
(Kuten HE)

24 b §

Sähkökulutuksen jousto ja kysynnänohjaustoimenpiteet verkkopalvelujen hinnoittelussa

Verkkopalvelujen hinnoittelussa ei saa olla ehtoja, jotka voivat estää sähkökulutuksen jouston tarjoamisen *säätösähkömarkkinoille* ja lisäpalvelujen ostajille tai jotka estävät vähittäismyyjiä asettamasta järjestäytyneillä sähkömarkkinoilla saataville järjestelmäpalveluja kysynnänohjaustoimenpiteitä tai kysynnänhallintaa varten. Verkkopalvelujen hinnoittelussa on otettava huomioon kustannukset ja hyödyt, jotka aiheutuvat sähkökulutuksen joustosta ja (*poist.*) kysynnänohjaustoimenpiteistä.

Verkonhaltijan verkkopalvelujen myyntiehtojen on luotava edellytykset sähkökulutuksen jouston osallistumiseen *säätösähkö-* ja varavoimamarkkinoille sekä lisäpalvelujen tarjoamiseen, jos osallistumisen järjestäminen on verkonhaltijan tehtävänä. Myyntiehdossa on otettava huomioon sähköjärjestelmän toimintavarmuus ja tehokkuus. Myyntiehdossa ei saa olla ehtoja, jotka perusteetta estävät yhteisöryhmien tarjoaman sähkökulutuksen jouston osallistumisen *säätösähkö-* ja varavoimamarkkinoille sekä lisäpalvelujen tarjoamiseen.

53 a §
(Kuten HE)

57 §

Jakeluverkonhaltijan laskutus

(1 mom. kuten HE)

Laskutus saa kuitenkin perustua arvioituun kulutukseen tai kiinteään määrään silloin, kun laskutus perustuu loppukäyttäjän lukemaan mittauslaitteistoon eikä tämä ole ilmoittanut mittarilukemaa kysymyksessä olevalta laskutuskaudelta *tai* jos käyttöpaikkaa ei ole varustettu mittauslaitteistolla. *Laskutus saa perustua arvioituun kulutukseen myös, jos sähköä ei ole voitu mitata mittauslaitteiston vikaantumisen vuoksi tai jos mittautiedot eivät ole saatavilla etäluettavan mittauslaitteiston tiedonsiirtohäiriön vuoksi.*

Jakeluverkonhaltijan on esitettävä laskussa jakeluverkkonsa käyttäjälle erittely siitä, miten sähköjakelun hinta muodostuu. Sähköjakelun hintaa koskevat tiedot ja arviot on annettava loppukäyttäjälle oikea-aikaisesti ja helposti ymmärrettävässä muodossa. Laskun mukana on ilmoitettava loppukäyttäjän todellinen kulutus ja hintatiedot sekä mahdollistettava vertailu edellisen vuoden kulutukseen (*poist.*) samana kautena. Jakeluverkonhaltijan on kuluttajille lähetettävissä laskuissa annettava tiedot asiakasvalitusten tekemistä varten sekä kuluttajille suunnatussa laskutuksessaan tietoja kuluttajien käytettävissä olevista riitojenratkaisumenettelyistä. Energiasivasto voi antaa tarkempia määräyksiä siitä, mitä tietoja laskuun tulee sisällyttää, sekä siitä tavasta, jolla tiedot tulee laskussa esittää.

(4 mom. kuten HE)

57 a §
(Kuten HE)

69 §

Vähittäismyyjän laskutus

(1 mom. kuten HE)

Toimitetun sähkön laskutus saa kuitenkin perustua arvioituun kulutukseen tai kiinteään määrään silloin, kun laskutus perustuu loppukäyttäjän lukemaan mittauslaitteistoon eikä tämä ole ilmoittanut mittarilukemaa kysymyksessä olevalta laskutuskaudelta *tai* jos käyttöpaikkaa ei ole varustettu mittauslaitteistolla. *Laskutus saa perustua arvioituun kulutukseen myös, jos sähköä ei ole voitu mitata mittauslaitteiston vikaan-*

tumisen vuoksi tai jos mittaustiedot eivät ole saatavilla etäluettavan mittauslaitteiston tiedonsiirtohäiriön vuoksi.

Vähittäismyyjän on esitettävä laskussa loppukäyttäjälle erittely siitä, miten sähkön hinta muodostuu, sekä tieto sopimuksen voimassaoloajasta. Sähkön hintaa koskevat tiedot ja arviot on annettava loppukäyttäjälle oikea-aikaisesti ja helposti ymmärrettävässä muodossa. Laskun mukana on ilmoitettava loppukäyttäjän todellinen kulutus ja hintatiedot sekä mahdollistettava vertailu edellisen vuoden kulutukseen (*poist.*) samana kautena. Vähittäismyyjän on kuluttajille lähetettävissä laskuissa annettava tiedot asiakasvalitusten tekemistä varten sekä kuluttajille

suunnatussa laskutuksessaan tietoja kuluttajien käytettävissä olevista riitoratkaisumenetelmistä. Energiavirasto voi antaa tarkempia määräyksiä siitä, mitä tietoja laskuun tulee sisällyttää, sekä siitä tavasta, jolla tiedot tulee laskussa esittää.

(4 ja 5 mom. kuten HE)

69 a §
(Kuten HE)

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

Helsingissä 4 päivänä joulukuuta 2014

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Mauri Pekkarinen /kesk
vpj. Marjo Matikainen-Kallström /kok
jäs. Lars Erik Gästgivers /r
Teuvo Hakkarainen /ps
Harri Jaskari /kok
Johanna Karimäki /vihr
Jukka Kärnä /sd
Eero Lehti /kok

Päivi Lipponen /sd
Jari Myllykoski /vas
Martti Mölsä /ps
Johanna Ojala-Niemelä /sd
Arto Pirttilahti /kesk
Kaj Turunen /ps
Harry Wallin /sd.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Teija Miller.